

2. Η ΚΑΡΑ ΤΗΣ ΕΘΙΜΙΚΗΣ ΦΩΤΙΑΣ

Θά τό ἔχουμε προσέξει τίς μέρες αὐτές¹, στήν πρωτεύουσα καί στίς ἐπαρχιακές πόλεις ἤ καί στά χωριά, ὅτι πολύ πρὶν φτάσει ἡ καθιερωμένη, μέρα τοῦ Ἁϊ-Γιάννη, οἱ νοικοκυρές ἀνάβουν παντοῦ μικροφωτιές, στούς δρόμους ἤ στούς κήπους καί στά χωράφια, γιά νά κάψουν τά περιττά χόρτα καί τά σκουπίδια, τά ξερόκλαδα πού μαζεύονται μπροστά στίς πόρτες τους καί τίς ἐνοχλοῦν. Τό πράσινο τῆς Ἀνοιξῆς, μέ τήν ἀπότομη εἰσβολή τοῦ καλοκαιριοῦ, ἔγινε κι ὄλας κίτρινο, οἱ μαργαρίτες πού στόλιζαν τά περάσματα τῶν μονοπατιῶν ἔγιναν ξερά χόρτα, ἀχρηστα πιά, καί φυλιά κάθε λογῆς ζυζουκιῶν, ἀπό τά ὁποῖα θέλουμε ν' ἀπαλλαγοῦμε...

Μποροῦμε λοιπόν νά ποῦμε, ὅτι ἡ μεγάλη ἐθιμική φωτιά, πού θ' ἀναφτεῖ αὔριο τό βράδυ στίς γειτονιές καί στά τρίστρατα, στίς πλατεῖες καί σ' ἀλώνια τῶν χωριῶν καί τῶν πόλεων, σ' ὄλη σχεδόν τήν Ἑλλάδα, ἔρχεται σάν ὠρίμασμα μιᾶς ἀνάγκης, σάν ἓνα ἀνώτατο χρονικό ὄριο, ὅπου πρέπει νά κάψουμε ὅ,τι περίσσεψε ἀπό τήν ἀνοιξη, νά κάνουμε μιᾶ «κάθαρση», πρὶν περάσουμε στό καλοκαίρι.

Ἡ κάθαρση στήν περίπτωση αὐτή δέν εἶναι μόνο μαγική καί μεταφυσική, ὅπως δεχόμαστε γιά τίς ἄλλες φωτιές πού ἀνάβονται μέσα στόν χρόνο (Χριστούγεννα, Πρωτοχρονιά, Ἀποκριές, ἀρχές τοῦ Σεπτέμβρη), ἀλλά καί πραγματικά σ κ ὀ π ι μ τ ι, γιά τόν ἀφανισμό κάθε ἀρρωστιάρικου στοιχείου καί μικρόβιου, ἀπό τό ξερό καλοκαίρι. Σέ μιᾶ ἐποχή, πού τά ἐντομοκτόνα καί τ' ἀπολυμαντικά δέν ἦταν γνωστά, ἤ δέν χρησιμοποιοῦνταν ἀπό τοὺς πολλούς, οἱ φωτιές τοῦ Ἁϊ-Γιάννη, πού ἀνάβονταν σ' ὄλες τίς γειτονιές καί τοὺς δρόμους, στίς κορφές ὅπου ἦταν τσοπάνηδες, καί στοὺς γιαλοῦς, ὅπου ἦταν φαράδες, ἔκαιαν κι ἔπνιγαν μέ τοὺς καπνοῦς